

Ziekte door parvo

Het parvo-virus komt zeer algemeen voor bij varkens over de hele wereld. Het virus veroorzaakt bij varkens sterfte van vruchten in de baarmoeder.

Verschijnselen

Afhankelijk van het infectiemoment resulteert een parvo-infectie in kleine tomen (infectie vroeg in de dracht), mummies (infectie na de 5e drachtweek) of in doodgeboren biggen (infectie kort voor het werpen). Een heel typisch beeld is mummies van verschillende grootte. Een parvo-infectie veroorzaakt bijna nooit terugkomers of verwerpers.

Er wordt wel beweerd dat parvo ook een rol speelt bij wegwijnziekte. Circo-virus speelt een hoofdrol bij wegwijnziekte, maar meestal zijn andere infecties in het geding die de wegwijnproblemen verergeren. Naast het PRRS-virus wordt in dit verband parvo-virus genoemd.

Oorzaak

Parvo is een klein virus dat onder andere in de mest van varkens voorkomt.

Besmettingsroute

Het virus komt binnen op een bedrijf via aangekochte (fok)varkens of via aangekocht sperma.

Het virus is aanwezig op vrijwel alle varkensbedrijven. De verspreiding binnen een bedrijf gaat vrij traag en vindt vaak golfsgewijs plaats.

Ook de verspreiding in de baarmoeder na een infectie gaat langzaam. Vandaar dat de mummies die ontstaan, vaak verschillend van grootte zijn. Ze zijn namelijk niet gelijktijdig gestorven. Als dat wel het geval zou zijn geweest, dan zouden meer zeugen aborteren ten gevolge van een parvo-infectie.

Schade

Een parvo-infectie zorgt voor saldoeverlies door minder levend geboren biggen per zeug als gevolg van kleine tomen, mummies en doodgeboren vruchten.

Gevolgen voor de mens

Het parvo-virus van het varken is niet besmettelijk voor de mens.

Diagnose van parvo

Verschijnselen

Als op een bedrijf veel mummies worden geboren (gemiddeld meer dan 0,5 per toom) en als verschillende zeugen veel mummies van uiteenlopende grootte hebben, dan is parvo een waarschijnlijke oorzaak. Vaak betreft het jonge zeugen.

Beoordelen mummies

Het stadium van de dracht waarin een mummie is gestorven is als volgt uit te rekenen:

aantal dagen dracht = $21 + 3 \times$ de lengte van de vrucht in centimeters (van kruin tot staartinplant, over de rug).

Dus een vrucht/mummie van 10 cm. is gestorven op ongeveer de 51e dag van de dracht ($21 + 3 \times 10 = 51$).

Laboratoriumonderzoek

In mummies en doodgeboren vruchten is met een test (PCR) aan te tonen of zich daarin parvo-virus bevindt. Als dat zo is, dan is parvo als oorzaak zeer waarschijnlijk.

Afweerstoffen tegen parvo kunnen worden aangetoond in het bloed van zeugen. Omdat parvo-virus zó algemeen voorkomt, hebben de meeste zeugen in Nederland afweerstoffen. Die blijven bovendien lang aanwezig en daarom zegt bloedonderzoek op antistoffen weinig in geval van mummies of doodgeboorte.

Na een vaccinatie worden ook antistoffen gevormd. De concentratie daarvan in het bloed is echter laag. Geënte varkens zijn overigens wel voldoende beschermd tegen de gevolgen van een infectie.

Risicofactoren parvo-infectie

Als zeugen niet zijn gevaccineerd tegen parvo lopen ze het risico op mummies en doodgeboorte bij een

besmetting. Aangezien parvo zeer algemeen voorkomt, is enten dus noodzakelijk. Als gelten (te) jong worden geënt, bestaat de kans dat het effect van de enting onvoldoende is. Men zegt dat dat komt doordat jonge gelten nog afweerstoffen van de moeder bij zich dragen. Die afweerstoffen zouden de entstof onwerkzaam maken. In de praktijk worden gelten geënt vanaf een leeftijd van 6 à 7 maanden, maar wel in elk geval minstens 3 weken voor de eerste dekking.

Aanpak parvo-infecties

Preventie

Ter preventie van parvo is vaccineren noodzakelijk. Gelten worden geënt op een leeftijd van 6 à 7 maanden en in elk geval de 1e worps zeugen in de kraamperiode. De jonge zeugen zijn dan goed beschermd tegen de gevolgen van een infectie. Door de algemene aanwezigheid van het virus, wordt de afweer op de meeste bedrijven bij de oudere zeugen vervolgens goed onderhouden. Toch enten veel varkenshouders ook de oudere zeugen in het kraamhok. Als men wil onderzoeken of het nodig is om de oudere zeugen te enten of juist als men wil stoppen met enten bij die oudere zeugen, is het goed om met bloedonderzoek te onderzoeken in hoeverre die oude zeugen antistoffen en dus afweer tegen het parvo-virus hebben.

Bestrijding

Omdat parvo een virus is, heeft behandelen met antibioticum geen zin. Het is niet mogelijk om parvo-virus op een bedrijf uit te roeien.